Un any del «Gloria»

Fa un any, el temporal Gloria va posar l'ai al cor als gironins. Alguns barris es van tornar a negar i al centre de la ciutat es va arribar a una situació límit amb l'Onyar a punt de desbordar. Fem memòria.

L'any 1970, Girona va rebre malgrat que Susqueda, ja construït, ens va evitar una catàstrofe més gran. Aquell desastre suposà un abans i un després per Girona. L'autoritat hidràulica de l'època es va treure la son de les orelles i va refer el mapa dels rius urbans a partir del programa proposat, el març de 1971, per l'enginyer Llansó de Vinyals en una conferència a Girona. L'única qüestió que avui encara està pendent és la reducció del risc de l'Onyar.

Llansó proposà una presa a la Creueta per retenir les crescudes del riu per sobre de la seva capacitat en el seu tram urbà. Els propietaris de terrenys agrícoles d'aigües amunt del riu s'hi van oposar. En aquell moment, el Pla Comarcal era a punt de ser aprovat i esperaven la requalificació del sòl i la seva revalorització com a sòl urbà. Pocs dies després de la conferència de Llansó, es va aprovar el Pla Comarcal, fet que elevava molt l'import de les indemnitzacions per a les servituds dels terrenys afectats per la presa. La Cambra Oficial Sindical Agrària va proposar com a solució alternativa la construcció de preses de capçalera a les rieres que alimenten l'Onyar. Pocs mesos més tard, el seu president era nomenat alcalde de Girona.

La qüestió es va tornar a plantejar als anys 80, quan la Generalitat va rebre 700 milions de pessetes per invertir en obres per reduir el risc de l'Onyar. No es va fer res i els diners es van perdre. Deu anys més tard es van recuperar per iniciativa de Girona amb un conveni signat amb el Ministeri d'Obres Públiques. Aquesta vegada, els diners es van destinar a completar la solera de la canalització de l'Onyar aigua amunt del pont de la Font del Rei i a la construcció de la passera del carrer Lorenzana. Entre els anys 2000 i 2003, l'ACA va endegar estudis que van definir concretar algunes solucions viables per reduir el risc, i es va redactar un projecte per substituir la plataforma de la plaça Catalunya per una nova estructura que reduís l'obstacle hidràulic. Però no es va prosperar en decisions i actuacions pràctiques.

L'any 2015, l'ACA va publicar el document Planificació de l'Espai Fluvial de les conques del Baix Ter, basat en estudis i treballs fets als llarg dels anteriors quinze anys. En relació amb Girona, diu que el creixement de l'illa del Ter suposa un risc baix o molt baix encara que l'illa creixi.

En tots aquests anys, l'illa del Ter ha crescut notablement. En relació amb la ciutat, la seva configuració és una

barrera que afegeix risc al que històricament ha tingut l'Onyar per Girona. Més enllà de les actuacions que cal emprendre aigua amunt de l'Onyar, els punts crítics del tram urbà sobre els quals caldria operar per reduir el risc estan ben definits en tots els estudis: el pas del riu per sota la plaça de Catalunya i l'aiguabarreig amb el Ter.

L'ACA té les competències i ha de buscar els recursos. L'Ajuntament ha de gestionar el risc sobre la ciutat. És necessari reprendre el diàleg i trobar el punt d'acord. A més, en tractar-se d'actuacions sensibles en relació amb els ecosistemes fluvials, cal trobar el millor consens entre els interessos i sensibilitats.

Tot menys abandonar o oblidar. Els problemes no desapareixen pel fet de no parlar-ne. Molt probablement, el proper ensurt no tornarà a trigar 50 anys. Estadísticament, toca abans. Cal recordar l'acció d'en Joan Paredes, que amb la seva la iniciativa va salvar Girona d'un altre desastre el gener de 1982, que es va atrevir a dragar l'aiguabarreig dels rius a Pedret. Cal que algú tingui, de nou, la valentia i la capacitat per afrontar decisions difícils.

Font del document: https://www.diaridegirona.cat/girona/2021/01/24/any-del-gloria/1084865.html?utm_source=rss